

УДК 334.72(477)

Кригульська Т.Б.¹, Соляна Т.М.²

¹канд.іст.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. МТЕ-210 НУ «Запорізька політехніка»

ПІДПРИЄМНИЦТВО В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Підприємництво є визначальною рисою ринкової економіки. Позитивні зміни в економіці країни на ринкових засадах неможливі без розвитку підприємництва. Наукова література визначає підприємництво як один з видів самостійної господарської діяльності, яка здійснюється фізичними/юридичними особами (підприємцями) від свого імені і на свій ризик на постійній основі. Підприємницька діяльність спрямована на одержання прибутку шляхом вигідного використання факторів виробництва. Неокласична економічна література розглядає саме підприємництво як специфічний фактор виробництва, здатний породжувати підприємницький дохід.

Розвиток ринкових процесів в економіці України сприяв ствердженню підприємницького сектора. Підприємництво є явищем, що відображує виробничі відносини. Воно здійснюється такими суб'єктами: підприємець; мале; середнє; велике підприємство; група підприємств. Підприємства діють на основі статуту, мають відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків та можуть мати печатки.

За даними аналітики Open data bot, з початку 2021 року кількість підприємств в Україні зросла на 31791. У 2018 р. було зареєстровано 75 нових ФОПів, у 2019 р. - близько 49000. У січні 2021 їх було 1900012, а вже в червні цього ж року - 1931803[1]. Найпопулярнішими сферами підприємництва у наш час є ІТ, роздрібна торгівля, забезпечення стравами та напоями, надання інформаційних та індивідуальних послуг тощо.

Роль підприємницьких структур в економіці України досить суттєва. Малий та середній бізнес виробляє лише 15% ВВП, 16% експорту, а, проте, забезпечує 79% робочих місць. Малий та середній бізнес складає 99,8% [2, с. 62].

Разом з тим розвиток підприємництва в Україні стикається зі значною кількістю різноманітних проблем, що роблять цей вид діяльності складним для розвитку. Серед з них - великий ступінь ризику та великі неформальні витрати для ведення підприємницької діяльності. Також багато в чому його розвиткові заважають корупція та посилення тіньового сектора економіки.

Мінімальною, на нашу думку, є підтримка з боку держави. Великої шкоди підприємництву завдають непередумані та хибні стратегії розвитку. Справу ускладнює невиважена система оподаткування.

Низька продуктивність суспільної праці, а також низький рівень внутрішнього попиту на інновації зменшують зони прибутковості підприємницької діяльності на теренах України.

Нестабільність курсу національної валюти, а отже, зниження інвестиційної привабливості української економіки роблять майже неможливим нормальне функціонування підприємницької діяльності, що сприяє створенню бар'єрів для його повноцінного розвитку. Ускладнює проблеми інвестиційної діяльності ведення воєнних дій на сході країни.

Безперечно згубний вплив на підприємницький сектор країни здійснює пандемія Covid – 19, що не лише порушила господарські зв'язки та транспортне сполучення між різними частинами світу, але й значно скоротила можливості використання ресурсної бази.

Якими є перспективи підприємництва в Україні? По–перше, на наш погляд, створення механізмів інвестування може надати старт підвищенню конкурентоспроможності підприємницького сектора української економіки. По–друге, підвищити ефективність виконання певних функцій та можливість економії коштів у підприємницькій діяльності дає змогу аутсорсинг, що допомагає вирішити проблеми функціонування та розвитку в ринковій економіці шляхом скорочення витрат, поліпшує якість товарів або послуг. Це явище є відносно новим для традиційного ритейлу, але вже стало популярним для інтернет-магазинів. По–третє, очевидною є необхідність на законодавчому рівні урегулювати обмеження для бізнесової діяльності та зменшити податковий тиск на суб'єкти підприємництва.

Можна зазначити, що сучасний стан підприємництва в Україні є незадовільним не тільки для підприємців, але й для самої держави, скорочуючи можливості наповнення бюджету та ведення антикризової діяльності. Очевидно, що для змін на краще уряд країни повинен спрямувати всі зусилля на поліпшення ситуації у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. За півроку кількість ФОПів в Україні зросла на 31,7 тисячі. URL: <https://opendatabot.ua/analytics/new-for> (дата звернення: 13.04.2022)

2. Котляревський О.В. Розвиток системи підприємництва в Україні. Економіка та держава. 2014. № 12. С. 128-132. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2014/29.pdf (дата звернення: 13.04.2022)